



## Reconversie van een historische site

De mijn van Winterslag (Genk) geniet bekendheid als de 'oudste' steenkoolmijn van de Kempen. Vanaf 1917 werden daar de eerste Limburgse kolen geproduceerd. In de topjaren van de kolenproductie bestond de maximale tewerkstelling uit 6.250 mijnwerkers.

Op 31 maart 1988 werd de mijn definitief gesloten. Sindsdien werd heel wat geïnvesteerd in het saneren van de terreinen en het slopen van een groot deel van de gebouwen. In totaal werden 34 gebouwen gesloopt. De resterende gebouwen werden beschermd.

### De mijnsite

De mijnsite van Winterslag beslaat in totaal een oppervlakte van vele tientallen ha. De gronden zijn eigendom van het stadsbestuur van Genk en de gebouwen behoren nog steeds toe aan de NV Mijnen. Een 10-tal waardevolle gebouwen werd behouden en beschermd als monument.

Van een groot deel van de gebouwen werden de bedakingen gerestaureerd. De restauratie van de schachtblokken is eveneens uitgevoerd door N.V. Mijnen. Er is tevens denkwerk verricht over de mogelijke toekomst van het mijnpatrimonium.

# Groenaanleg op

In het najaar van 1995 en het voorjaar van 1996 werkte N.V. Mijnen, in overleg met de betrokken gemeentebesturen aan een "masterplan voor de herbestemming van de Limburgse mijnterreinen".

### BPA-Mijnterrein Winterslag

Door de stad Genk is een Bijzonder Plan van Aanleg (BPA) voor het mijnterrein van Winterslag opgesteld. In dit plan worden een aantal structurerende elementen en deelgebieden aangeduid waarvoor stedenbouwkundige voorschriften zijn opgesteld. Iedere zone afzonderlijk vereist een bijzonder stedenbouwkundige benadering waarbij de mogelijke potenties, de bestemmingen, de ruimtelijke kwaliteit, de relaties met de omgeving, het spanningsveld tussen bebouwing en open ruimten en de kwaliteit van de toe te voegen bouwmassa's moeten worden uitgedrukt.

### Basisinfrastructuur

Met het ontwerp-BPA als *leidraad* werd in opdracht van de stad Genk een ontwerp opgesteld voor de basisinfrastructuur van het *stedelijk gebied*, met name voor de wegen, de riolering, de verlichting en de groenaanleg.

Voor de ontsluiting van het langzaam verkeer (fietsers, voetgangers en dienstvoertuigen) werden zogenaamde recreatieve wegen voor wandel- en fietsverkeer aangelegd.

De inrichting is sober gehouden wat betreft het materiaalgebruik. Een afscherming van deze verkeersontsluiting zorgt ervoor dat alleen de zwakke weggebruikers en dienstvoertuigen hier toegang hebben.

### Wegen

Op de voormalige mijnsite zijn een aantal wegen aangelegd in de voorziene zone voor verkeersdoeleinden zoals dit omschreven is in het BPA. De verharding van alle wegen

Omdat de rotonde tevens de *inkom* naar het stedelijk gebied is, is vanaf de rotonde geopteerd om gemengd verkeer toe te laten.

### De woonontsluiting

van het gebied is voorbehouden voor voetgangers, fietsers en lokaal verkeer. Hier zijn de straten volledig gericht op bestemmingsverkeer. De rijwegbreedte van deze woonontsluiting is op 5,00 m tussen de betonnen kantopsluiting voorzien. Langs deze ontsluiting zijn geen afzonderlijke fietspaden voorzien. In de groene bufferstrook is aan de zijde van het toekomstig stedelijk gebied een wandelpad in dolomiet aangelegd.

### Beschermde gebouwen

burelen directie
badzalen - lampenzaal
schacht I
schacht II - schachtgebouw
ophaalmachinegebouw schacht II
compressorenzaal
ophaalmachinegebouw schacht I
oude centrale
centaal magazijn
paardenstallen

Voor de afvoer van het afvalwater zijn in hetzelfde gebied grèsbuizen  $\varnothing$  300 mm over een totale lengte van eveneens 1.300 m voorzien.

# het mijnterrein van Winterslag

bestaat uit een bitumineuze verharding. In totaal zijn er  $\pm$  1,7 km wegen aangelegd voor de aanleg van de ontsluitingsdreef, woonontsluiting, woonstraten en langzame verkeersontsluiting.

Langs de woonstraten zijn circa 1.000 m wandelwegen in dolomiet aangelegd.

### De ontsluitingsdreef

vertrekt op het niveau van de Wilde Kastanjelaan. De overgang naar het hoger gelegen niveau van het stedelijk gebied gebeurt geleidelijk.

Bij de herinrichting van de Wilde Kastanjelaan zijn 2 afzonderlijke rijstroken voorzien met een ventweg aan de zijde van de supermarkt. Vanuit deze ventweg bestaat de mogelijkheid om langs beide zijden haaks te parkeren. De aansluiting van de Wilde Kastanjelaan op deze ontsluitingsdreef gebeurt door middel van een rotonde.

Op de zone, tussen deze rotonde en de aansluiting ter hoogte van het ovaalpunt op de E. Copéelaan, zijn fietspaden voorzien. Het verdere verloop van de ontsluitingsdreef, vanaf de rotonde op de Wilde Kastanjelaan tot aan de woonontsluiting gebeurt eveneens door 2 afzonderlijke rijstroken.

### In de woonstraten

primeert de verblijfsfunctie boven de verkeersfunctie. Om deze reden is de wegbreedte beperkt gehouden op 4,40 m tussen de lijnvormige elementen. Na de ontwikkeling van het stedelijk gebied kan de overblijvende ruimte vanaf de straatrand tot aan de rooilijn en/of gevellijn verder ingevuld worden. Op deze wijze worden deze wegen ingericht als woonstraten waarin straatmeubilair, beplantingen en wegaanleg zullen bijdragen tot een kwalitatief woonklimaat.

### Riolering

Binnen het openbaar domein van het stedelijk gebied werd een gescheiden rioolstelsel voorzien. Om de nodige ruimte vrij te laten voor de inplanting van de nutsleidingen en de bomen werd gekozen voor een regenwater- en afvalwaterleiding onder de rijwegverharding. Het verzamelde hemelwater afkomstig van de verharde oppervlakte wordt via leidingen afgevoerd naar het bestaand regenwaterbufferbekken dat op grens tussen het stedelijk gebied en het logistiek bedrijvenpark is gelegen. In totaal zijn er binnen het gebied voor de afvoer van het regenwater  $\pm$  1.300 m buizen van  $\varnothing$  800 mm aangelegd.

### Verlichting

In functie van het beplantingspatroon van de bomen zijn de lichtpalen ingeplant. Op deze wijze dragen zij ook bij aan een kwalitatief woonklimaat.

### Groenaanleg

De nieuwe laanbeplanting werd gerealiseerd ter ondersteuning van de inrichting van het openbaar domein. Het is de bedoeling dat de groenvoorziening ook bijdraagt tot de verhoging van de kwaliteit van de omgeving.

>> Aanleg van de Wilde Kastanjelaan



## GEBRUIKTE PLANTEN

### bomen

In totaal werden circa 650 bomen aangeplant. Dit gebeurde in het voorjaar van 2002 door de firma Gebr. Baptist NV. Alle bomen dienden geleverd te worden met draadkruit en moesten minstens 3 tot 4 maal verplant zijn.

■ <i>Platanus x acerifolia</i> 'Tremonia'	169	30/35
■ <i>Quercus robur</i> 'Fastigiata'	410	16/18
■ <i>Tilia cordata</i> 'Greenspire'	68	20/25
■ <i>Aesculus x hippocastanum</i> 'Baumannii'	3	20/25

## GEBRUIKTE MATERIALEN

### verrijkte teelaarde

Voor de boomputten werd geopteerd voor een speciaal mengsel om de bomen maximale kansen te geven.

- 70% teelaarde (conform standaardbestek)
- 30% Vlaco gecertificeerde GFT-compost
- 1,5 kg TerraCottem® per m<sup>3</sup> substraat

## TIMING & KOSTEN

■ Start studieopdracht	13.12.1999
■ Aanbesteding der werken	12.01.2001
■ Start van de werken	23.04.2001
■ Einde der werken	09.08.2002
■ Uitvoeringsbedrag (BTW in)	€ 3.040.950,00



### Boomsoorten en hiërarchie van de wegen

De hiërarchie van de wegen, wordt benadrukt door de aard van de gebruikte laanbomen. Voor de ontsluitingsdreef werd een grotere boomsoort gekozen dan voor de woonontsluiting.

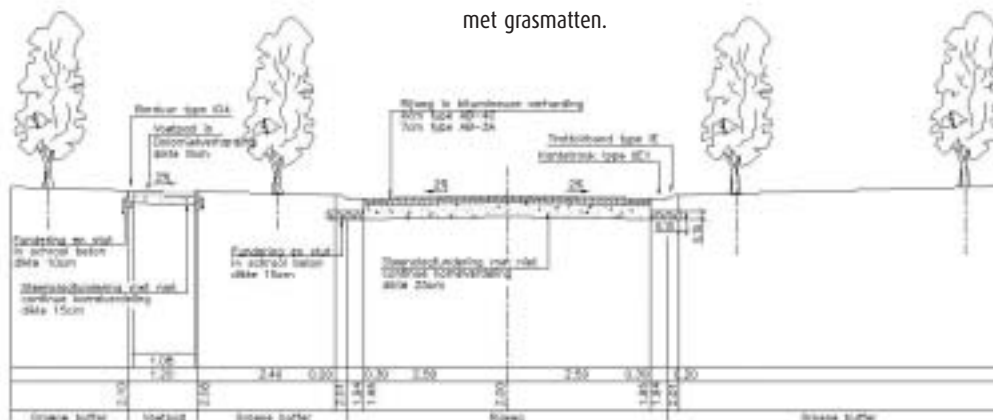
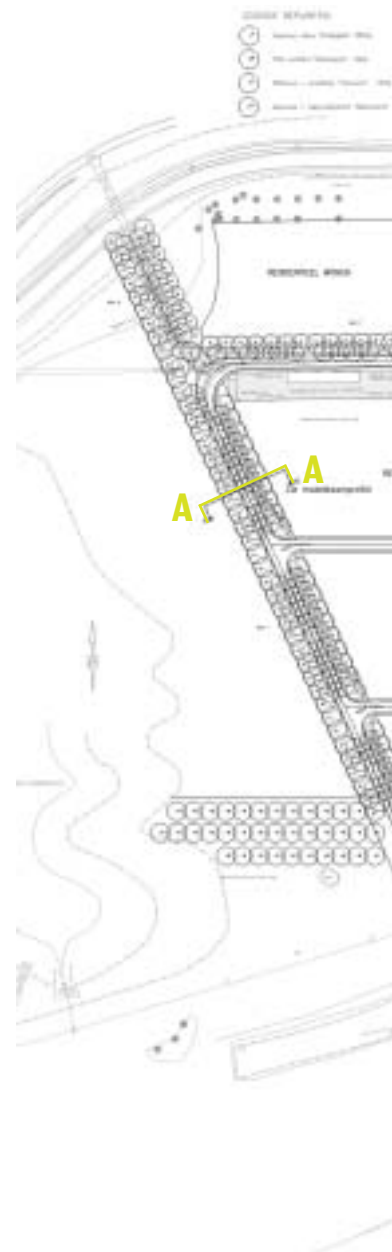
De oorspronkelijk structurerende groene as langs de Wilde Kastanjelaan, bestaande uit een drievoudige rij paardekastanjes (*Aesculus hippocastanum*) is omwille van de verouderde en slechte toestand van deze bomen vervangen door een nieuwe aanplanting met platanen.

Deze 3 rijen bomen zijn verder getrokken tot aan het regenwaterbufferbekken, zodat een structurerende groene zone ontstaat.

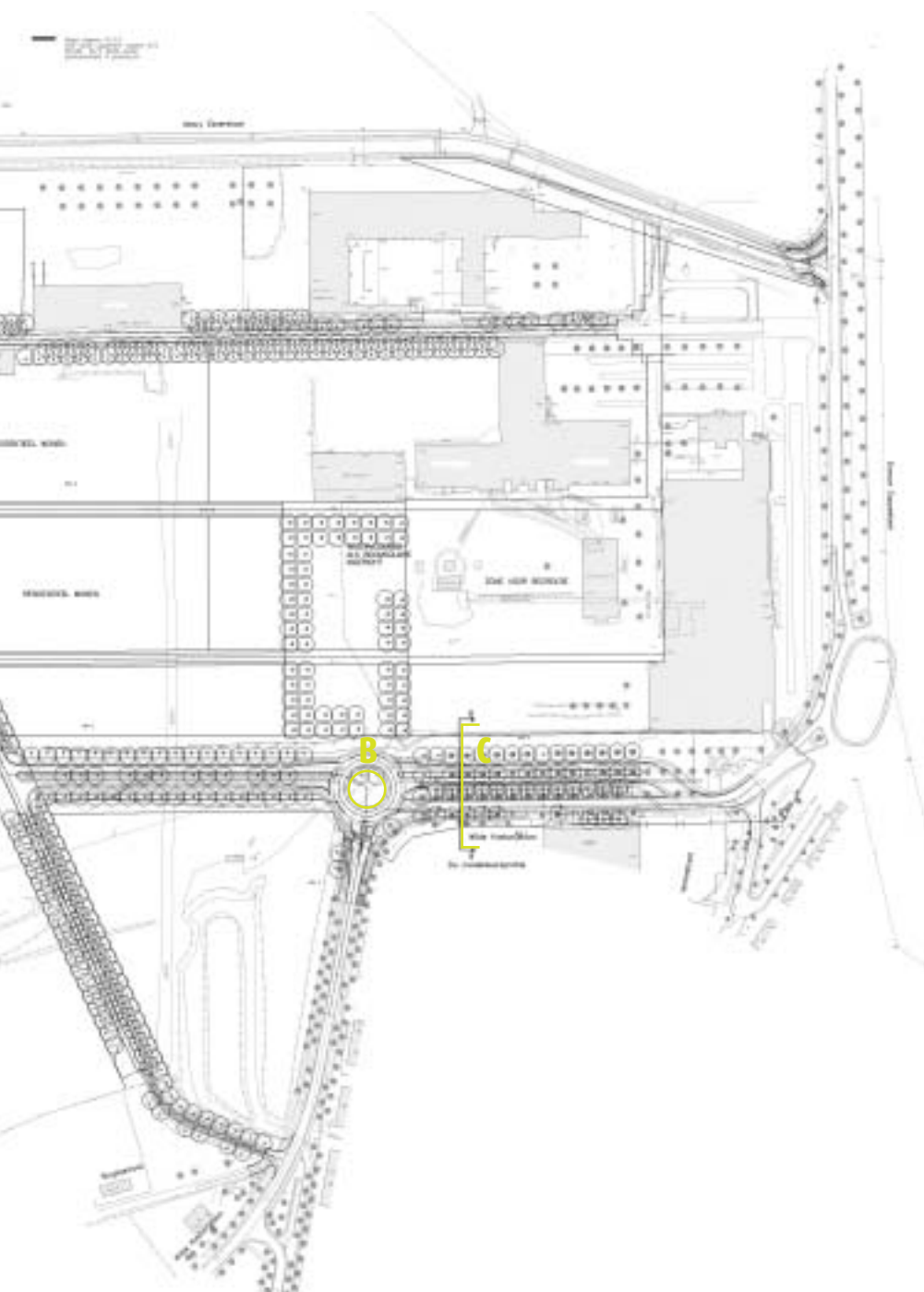
Het perspectief (zicht) naar het parkgebied, langs de woonontsluiting, werd gevrijwaard en de aangrenzende beplanting zorgde voor een versterking hiervan.

### Bermen

Alle bermen op het terrein werden aangelegd met grasmatten.



Modeldwarsprofiel A-A  
Hoofdontsluiting (weg 1)



### **Opdrachtgever**

Stadsbestuur Genk

### **Studiebureau**

(ontwerp wegen,  
riolering en groenaanleg)  
Studiebureau Technum  
Ilgatlaan 23 | 3500 Hasselt

### **Aannemer wegen - rioleringswerken**

N.V. Van Broekhoven  
Dellestraat 25 | 3550 Heusden-Zolder

### **Onderaannemer voor de groenaanleg**

N.V. Baptist Gebroeders  
O.L.Vrouwstraat 116 | 3550 Heusden-Zolder

### **Referenties**

Masterplan mijnpatrimonium.  
Visie van de Vlaamse regering  
op de herwaardering van  
het mijnfergoed 1999 - 2009.  
Bijzonder Plan van Aanleg, stad Genk

## **ONTWERP**

Groencontact besteedt systematisch aandacht aan recente ontwerpen en groenprojecten in de sfeer van openbaar groen, waarbij de visie en de uitgangspunten van de ontwerper uitvoerig aan bod komen.

De selectie en de research gebeurt in samenwerking met de beroepsvereniging van de Landschaps- en Tuinarchitecten (BVTL).

Voorstellen voor deze rubriek zijn welkom bij de redactie of bij BVTL.  
Leopold-II-laan 53 | 1080 Brussel  
T: 02 347 04 31 | F: 02 347 64 01  
[www.bvtl-abajp@kmonet.be](mailto:www.bvtl-abajp@kmonet.be)